หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี

FORENSIC ACCOUNTING PRINCIPLES AFFECTING THE ACCOUNTING INFORMATION SYSTEMS OF MEDIUM-SIZED BUSINESSES IN PATHUM THANI PROVINCE

[1]ธราดล เกิดกำไร[*]

[1]Tharadal Kerdgumrai[*]

Corresponding Author E-mail: Tharadal.ke@northbkk.ac.th[*]

Received: ***April 28, 2026*** *Revised:* ***May 25, 2026*** *Accepted:* ***June 2, 2026***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ของธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานี 2) การใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี และ 3) อิทธิพลของหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ที่มีต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชี การวิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง จำนวน 396 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) ระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความปลอดภัยของระบบและความถูกต้องของข้อมูลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ 3) หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ ได้แก่ การวิเคราะห์หลักฐานทางการบัญชี การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ มีอิทธิพลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์มีอิทธิพลสูงสุด องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยนี้คือการพัฒนา “โมเดลความสัมพันธ์เชิงระบบของบัญชีนิติวิทยาศาสตร์กับระบบสารสนเทศทางการบัญชี” ซึ่งประกอบด้วย 3 แกนหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูล เทคโนโลยีดิจิทัล และการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งทำหน้าที่ร่วมกันในการยกระดับคุณภาพ ความโปร่งใส และความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางบัญชี อันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการองค์กรในยุคดิจิทัล

คำสำคัญ: บัญชีนิติวิทยาศาสตร์; ระบบสารสนเทศทางการบัญชี; ธุรกิจขนาดกลาง; เทคโนโลยีดิจิทัล

ABSTRACT

This study aimed to examine 1) the principles of forensic accounting in medium-sized enterprises in Pathum Thani Province, 2) the use of accounting information systems (AIS), and 3) the influence of forensic accounting principles on AIS. The research employed a quantitative approach, collecting data from 400 medium-sized business operators. Data were analyzed

[1] คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ; Faculty of Business Administration, North Bangkok University.

using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as inferential statistics through multiple regression analysis.

The results revealed that 1) the overall level of forensic accounting principles was high, particularly in forensic reporting and digital integration, 2) the overall use of AIS was at a high level, with system security and data accuracy receiving the highest ratings, and 3) forensic accounting principles namely accounting evidence analysis, digital integration, and forensic reporting significantly influenced AIS at the .05 level. Among these, forensic reporting showed the strongest influence. The study contributes new knowledge by proposing a "System-Based Relationship Model of Forensic Accounting and Accounting Information Systems," consisting of three core pillars: data analysis, digital integration, and forensic reporting. These components collectively enhance data quality, transparency, and reliability, thereby supporting effective organizational management in the digital era.

Keywords: Forensic Accounting; Accounting Information System; Medium-Sized Enterprises; Digital Integration

บทนำ

ในยุคปัจจุบันองค์กรธุรกิจเผชิญกับความท้าทายจากการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่รุนแรง และความซับซ้อนของธุรกรรมทางการเงินที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยคือ การทุจริตและการบิดเบือนข้อมูลทางการเงิน ซึ่งสร้างความเสียหายต่อทั้งองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และภาพลักษณ์ทางธุรกิจ ดังนั้นการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ (Forensic Accounting) จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบ วิเคราะห์ และรวบรวมหลักฐานทางการเงินอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการตรวจจับและป้องกันการทุจริต รวมทั้งมีส่วนช่วยในการสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร และกระบวนการยุติธรรม (Crumbley et al., 2015)

ในขณะเดียวกันระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System : AIS) เป็นเครื่องมือที่สำคัญขององค์กรในการจัดเก็บ ประมวลผล เพื่อรายงานข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถติดตามผลการดำเนินงาน วางแผนทางธุรกิจ และควบคุมการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ระบบสารสนเทศทางการบัญชียังมีบทบาทในการลดความผิดพลาดจากการปฏิบัติงาน เพิ่มความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล และเสริมสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานทางการเงินขององค์กรอีกด้วย (Romney & Steinbart, 2018) ดังนั้นระบบสารสนเทศทางการบัญชีจึงมีส่วนช่วยให้องค์กรธุรกิจ สามารถติดตามการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงจากข้อผิดพลาด และเพิ่มความโปร่งใสในกระบวนการดำเนินงานทางบัญชี

อย่างไรก็ตาม แม้องค์กรจำนวนมากจะมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูลทางบัญชี ระบบสารสนเทศขาดการออกแบบที่สอดคล้องกับ มาตรการด้านการควบคุม ด้านการตรวจสอบ หรือไม่มีการนำเอาแนวคิดด้านการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์เข้ามาใช้อย่างจริงจัง อาจส่งผลให้เกิดช่องทางมีความเสี่ยงด้านการทุจริต หรืออาจทำให้ข้อมูลในระบบสารสนเทศขาดความน่าเชื่อถือก็เป็นได้ แต่หากระบบสารสนเทศทางการบัญชีขาดการออกแบบด้านการควบคุมภายในที่เหมาะสม หรือไม่มีการบูรณาการแนวคิดด้านการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์เข้ามาใช้ในการตรวจสอบและติดตามความผิดปกติของข้อมูลทางการเงินอย่างจริงจัง ก็อาจก่อให้เกิดช่องโหว่ที่เอื้อต่อการทุจริต การปลอมแปลงข้อมูล หรือการบิดเบือนรายงานทางการเงินได้ นอกจากนี้ ความผิดพลาดหรือความไม่โปร่งใสของข้อมูลภายในระบบ ยังอาจ

ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กร การตัดสินใจของผู้บริหาร ตลอดจนความเชื่อมั่นของนักลงทุนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Singleton & Singleton, 2010)

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มักมุ่งศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี หรือการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ในด้านการตรวจสอบการทุจริตเพียงแยกส่วน แต่ยังขาดการศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบของหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ที่มีต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยตรง โดยเฉพาะในด้านการลดความเสี่ยงจากการทุจริต การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายในและการเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน ซึ่งถือเป็นช่องว่างขององค์ความรู้ที่สำคัญในบริบทขององค์กรธุรกิจยุคดิจิทัล

ดังนั้น การศึกษาถึงผลกระทบของหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชี จึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญและทันสมัย เนื่องจากช่วยชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างวิธีการตรวจสอบเชิงนิติวิทยาศาสตร์กับระบบสารสนเทศทางการบัญชี อันจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศขององค์กร ให้มีความโปร่งใส ปลอดภัย มีคุณภาพด้านการรายงานทางการเงินมากขึ้น และยังเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ทางวิชาการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการข้อมูลทางการเงินขององค์กรธุรกิจได้อย่างยั่งยืน อันจะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานการควบคุมภายใน การลดโอกาสในการเกิดการทุจริต การเพิ่มคุณภาพของรายงานทางการเงิน และการสนับสนุนการบริหารจัดการองค์กรให้มีความโปร่งใส ปลอดภัย และยั่งยืนในระยะยาว อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ความรู้และประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานจริงขององค์กรธุรกิจในอนาคตได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อศึกษาหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ ที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการสำรวจ ขอบเขตด้านเนื้อหาได้ทำการศึกษาหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ และการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ขอบเขตด้านพื้นที่จากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ธุรกิจขนาดกลางตามข้อมูลของของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ปี 2565 ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 43,564 กิจการ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2565) ใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร่ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 ตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากการศึกษากรอบแนวความคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำชี้แนะโดยสร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็นแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) โดยเลือกตอบตัวเลือกเพียงตัวเลือกเดียว

ตอนที่ 2 หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย การตรวจสอบทุจริตทางการบัญชี การวิเคราะห์หลักฐานทางการบัญชี การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของการประเมินระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

ตอนที่ 3 การใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ประกอบด้วย ความถูกต้องของข้อมูล ความน่าเชื่อถือของรายงาน ความเร็วในการประมวลผล และความปลอดภัยของระบบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของการประเมินระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ดังนี้ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัด ได้แก่ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ และตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริงจำนวน 30 ตัวอย่าง ทั้งนี้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับจากการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.70 (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2564) ซึ่งเป็นการบ่งชี้ว่ามีความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถาม ซึ่งผลการวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์และสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

5. การเก็บรวบรวมผู้วิจัยจัดเก็บด้วยตนเอง โดยจัดทำแบบสอบถาม โดยมีการชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และในการเก็บข้อมูลจะปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการวิจัยในคนอย่างเคร่งครัด

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล และดำเนินการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ดังนี้

6.1 นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

6.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

6.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

6.3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

6.3.2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ผู้วิจัยนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และนำข้อมูลที่ได้มาแปรผล วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม

6.4 การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น กำหนดเป็นช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	แปลความหมายว่า	น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	แปลความหมายว่า	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	แปลความหมายว่า	ปากลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	แปลความหมายว่า	มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	แปลความหมายว่า	มากที่สุด

6.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาเปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลข แล้วบันทึกลงในโปรแกรม เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามลำดับ ดังนี้

6.5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อบรรยายข้อมูล ดังนี้

- ค่าร้อยละ สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
- ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี

6.5.2 สถิติอ้างอิง (Inference Statistic) ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Enter โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เพื่อบรรยายข้อมูล หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ ที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี

ผลการวิจัย

สำหรับผลการวิจัยเรื่อง หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอ ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ ของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี

ผลการวิจัยพบว่า ธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานีมีความคิดเห็นต่อหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าธุรกิจขนาดกลางให้ความสำคัญกับการนำหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในกระบวนการดำเนินงานทางบัญชี โดยเฉพาะด้านการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การวิเคราะห์หลักฐานทางการบัญชี และการตรวจสอบทุจริตทางการบัญชี ตามลำดับ ทั้งนี้ รายละเอียดค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ของธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานี แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ของธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานี โดยรวม

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การตรวจสอบทุจริตทางการบัญชี	3.90	0.761	มาก
2. การวิเคราะห์หลักฐานทางการบัญชี	3.93	0.717	มาก
3. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	3.99	0.728	มาก
4. การรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์	4.08	0.749	มาก
รวม	**3.98**	**0.742**	**มาก**

จากตาราง 1 พบว่า ผลการศึกษาหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ของธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 0.742) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ ($\bar{X}$ = 4.08, S.D. = 0.749) รองลงมา คือ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X}$ = 3.99, S.D. = 0.728) การวิเคราะห์หลักฐานทางการบัญชี ($\bar{X}$ = 3.93, S.D. = 0.717) และการตรวจสอบทุจริตทางการบัญชี ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 0.761) ตามลำดับ โดยทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ธุรกิจขนาดกลางให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ในกระบวนการดำเนินงานทางบัญชี โดยเฉพาะการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มความโปร่งใส ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน ตลอดจนช่วยลดความเสี่ยงจากการทุจริตและสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานีมีความคิดเห็นต่อการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าธุรกิจขนาดกลางให้ความสำคัญกับการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ในการดำเนินงาน โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยของระบบ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ความถูกต้องของข้อมูล ความน่าเชื่อถือของรายงาน และความเร็วในการประมวลผล ตามลำดับ ทั้งนี้ รายละเอียดค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานี แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี โดยรวม

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความถูกต้องของข้อมูล	4.06	0.792	มาก
2. ความน่าเชื่อถือของรายงาน	3.96	0.751	มาก
3. ความเร็วในการประมวลผล	3.95	0.756	มาก
4. ความปลอดภัยของระบบ	4.08	0.778	มาก
รวม	**4.02**	**0.769**	**มาก**

จากตาราง 2 พบว่า ผลการศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.02, S.D. = 0.769) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความปลอดภัยของระบบ ($\bar{X}$ = 4.08, S.D. = 0.778) รองลงมา คือ ด้านความถูกต้องของข้อมูล ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.792) ด้านความน่าเชื่อถือของรายงาน ($\bar{X}$ = 3.96, S.D. = 0.751) และด้านความเร็วในการประมวลผล ($\bar{X}$ = 3.95, S.D. = 0.756) ตามลำดับ โดยทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ธุรกิจขนาดกลางให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยของระบบและความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินและสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ ที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ ที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยโดยรวม ปรากฏตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ ที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	β	Std. Error	Beta		
(ค่าคงที่)	1.245	.213	-	5.844	.000*
1. การตรวจสอบทุจริตทางการบัญชี	.031	.036	.035	.861	.390
2. การวิเคราะห์หลักฐานทางการบัญชี	.144	.050	.123	2.852	.005*
3. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	.120	.046	.133	2.631	.009*
4. การรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์	.386	.037	.511	10.387	.000*
R=.660, R^2=.436, Adjusted R^2=.430					

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนของระบบสารสนเทศทางการบัญชีได้ร้อยละ 43.60 (R^2 = .436) และเมื่อปรับค่าแล้วสามารถอธิบายได้ร้อยละ 43.00 (Adjusted R^2 = .430) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุเท่ากับ .660 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง

เมื่อพิจารณารายตัวแปร พบว่า การวิเคราะห์หลักฐานทางการบัญชี (β = .123, Sig. = .005) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (β = .133, Sig. = .009) และการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ (β = .511, Sig. = .000) มีอิทธิพลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะการรายงานเชิงนิติ

วิทยาศาสตร์มีอิทธิพลสูงที่สุด ขณะที่การตรวจสอบทุจริตทางการบัญชี (β = .035, Sig. = .390) ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยสามารถเขียนสมการถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ (Unstandardized) ได้ดังนี้

$$Y = 1.245 + 0.031X_1 + 0.144X_2 + 0.120X_3 + 0.386X_4$$

โดยที่

X_1 = การตรวจสอบทุจริตทางการบัญชี

X_2 = การวิเคราะห์หลักฐานทางการบัญชี

X_3 = การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

X_4 = การรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์

ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะด้านการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการวิเคราะห์หลักฐานทางการบัญชี มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความปลอดภัยของข้อมูล

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย โดยภาพรวม สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ ของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ของธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานีโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มขององค์กรธุรกิจที่ให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ในเชิงวิเคราะห์และการสื่อสารข้อเท็จจริงมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ที่อธิบายว่าเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ด้านบัญชี การตรวจสอบ และกฎหมาย เพื่อใช้ตรวจสอบ วิเคราะห์ และตีความข้อมูลทางการเงินให้สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย Crumbley et al. (2015) ได้อธิบายว่าบัญชีนิติวิทยาศาสตร์มิได้จำกัดอยู่เพียงการตรวจสอบทุจริต แต่ยังครอบคลุมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกและการรายงานผลในลักษณะที่สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจและกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกัน Singleton และ Singleton (2010) ได้เน้นบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพของการตรวจสอบและการค้นหาความผิดปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rezaee (2005) ที่พบว่าการประยุกต์ใช้บัญชีนิติวิทยาศาสตร์ช่วยเพิ่มความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน รวมถึง Bhasin (2007) ที่ชี้ให้เห็นว่าบัญชีนิติวิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากการทุจริตในองค์กร และ Okoye และ Gbegi (2013) ที่พบว่าการใช้เทคนิคบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายในและลดโอกาสการเกิดความผิดปกติทางการเงิน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลการวิจัยโดยรวมจะสอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าว แต่ยังพบประเด็นที่น่าสนใจคือ ด้านการตรวจสอบทุจริตทางการบัญชีมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ซึ่งสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของบทบาทบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ในบริบทขององค์กรยุคดิจิทัล จากเดิมที่เน้นการ “ตรวจจับ” (Detection) เป็นหลัก ไปสู่การ “วิเคราะห์และสื่อสารข้อมูล” (Analytical and Reporting Role) มากขึ้น ปรากฏการณ์ดังกล่าวสามารถอธิบายได้จากการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่ทำให้องค์กรสามารถใช้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อคาดการณ์และป้องกันความเสี่ยงได้

ล่วงหน้า ส่งผลให้บทบาทของการตรวจสอบทุจริตเชิงรับลดความสำคัญลงเมื่อเทียบกับการบริหารจัดการข้อมูลเชิงรุก นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของมิติการจัดการองค์กรในยุคดิจิทัลที่ให้ความสำคัญกับความโปร่งใส ความรวดเร็วในการสื่อสาร และการใช้ข้อมูลเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์มากขึ้น ดังนั้น ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงไม่เพียงแต่สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเดิมเท่านั้น แต่ยังช่วยขยายองค์ความรู้โดยชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนผ่านของบทบาทบัญชีนิติวิทยาศาสตร์จากการตรวจสอบเชิงสืบสวนไปสู่การเป็นเครื่องมือเชิงวิเคราะห์และการบริหารข้อมูลในองค์กรอย่างเป็นระบบ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 การใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า การใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานีโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยของระบบและความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของคุณภาพข้อมูลและการควบคุมภายในในกระบวนการทางบัญชี ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดระบบสารสนเทศทางการบัญชีของ Romney และ Steinbart (2018) ที่อธิบายว่า AIS เป็นระบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การนำเข้าข้อมูล การประมวลผล ผลลัพธ์ และการควบคุม โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านการควบคุม (Control) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการป้องกันข้อผิดพลาดและการทุจริต และช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกรอบแนวคิด Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (2013) ที่เน้นว่าการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพเป็นพื้นฐานสำคัญของการบริหารจัดการองค์กรและการรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพ ในเชิงงานวิจัย ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ Grande et al. (2011) ที่พบว่าระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีบทบาทสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึง Soudani (2012) ที่ระบุว่าระบบสารสนเทศทางการบัญชีเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร โดยเฉพาะในด้านการสนับสนุนการตัดสินใจและการบริหารจัดการข้อมูล อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลการวิจัยจะสอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าว แต่ยังพบว่าด้านความเร็วในการประมวลผลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดบางประการของระบบสารสนเทศทางการบัญชีในบริบทของธุรกิจขนาดกลาง ประเด็นดังกล่าวมีความน่าสนใจเมื่อเปรียบเทียบกับแนวคิดของ Laudon และ Laudon (2020) ที่เน้นความสำคัญของระบบสารสนเทศแบบ Real-time และความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลในยุคดิจิทัล โดยชี้ว่าความเร็วของข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า ธุรกิจยังคงให้ความสำคัญกับความถูกต้องและความปลอดภัยมากกว่าความเร็วในการประมวลผล ซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัดด้านทรัพยากร เทคโนโลยี หรือระดับความพร้อมขององค์กรในการปรับตัวเข้าสู่ระบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ ดังนั้น ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงช่วยยืนยันความสำคัญของระบบสารสนเทศทางการบัญชีตามแนวคิดและทฤษฎีที่มีอยู่ พร้อมทั้งสะท้อนบริบทของธุรกิจขนาดกลางที่ยังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล ซึ่งให้ความสำคัญกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลมากกว่าความรวดเร็ว และเป็นการต่อยอดองค์ความรู้โดยแสดงให้เห็นถึงลำดับความสำคัญของปัจจัยภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชีในบริบทขององค์กรจริง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ ที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลาง ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะด้านการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการวิเคราะห์หลักฐานทางการบัญชี มีอิทธิพลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสะท้อนถึงความสัมพันธ์เชิงระบบระหว่างการจัดการข้อมูลเชิงลึกกับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ ทั้งนี้สอดคล้องกับแบบจำลองความสำเร็จของระบบสารสนเทศของ DeLone และ McLean (2003) ที่ระบุว่าคุณภาพของข้อมูล (Information Quality) และคุณภาพของ

ระบบ (System Quality) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศและความพึงพอใจของผู้ใช้งาน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ Kranacher et al. (2010) ที่ชี้ว่าการวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบบัญชีให้มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้มากขึ้น

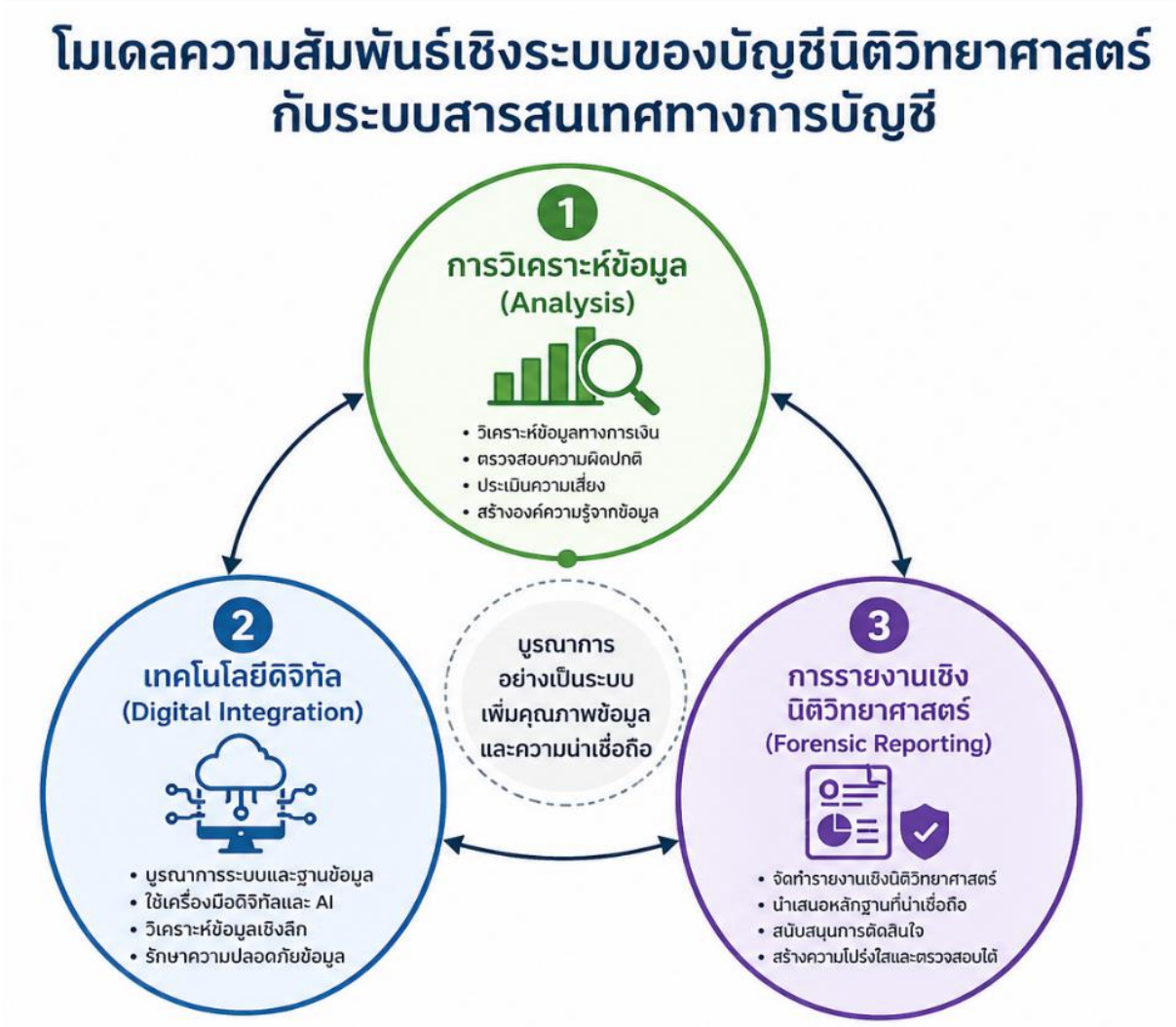
อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่าการตรวจสอบทุจริตทางการบัญชีไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งเป็นประเด็นที่แตกต่างจากแนวคิดดั้งเดิมและงานวิจัยบางส่วน เช่น Hopwood et al. (2012) ที่มองว่าการตรวจสอบเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาระบบบัญชี สะท้อนให้เห็นว่าบทบาทของบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานเชิงระบบมากกว่าการตรวจสอบเพียงอย่างเดียว ดังนั้น ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของระบบสารสนเทศทางการบัญชีในยุคดิจิทัล ที่เน้นการใช้ข้อมูล เทคโนโลยี และการวิเคราะห์เชิงลึกเป็นเครื่องมือหลักในการบริหารจัดการองค์กร และเป็นการต่อยอดองค์ความรู้โดยชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีในปัจจุบันจำเป็นต้องบูรณาการหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์เข้ากับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนขององค์กร

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากการศึกษานี้ คือ การอธิบายความสัมพันธ์เชิงบูรณาการระหว่าง “หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์” กับ “ระบบสารสนเทศทางการบัญชี” ในบริบทของธุรกิจขนาดกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงการตรวจสอบทุจริตเท่านั้น แต่เป็น “กลไกเชิงกลยุทธ์” ที่ช่วยยกระดับคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีทั้งระบบ โดยเฉพาะในด้านความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความปลอดภัยของข้อมูล

นอกจากนี้ งานวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชี คือ “การรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงบทบาทของบัญชีนิติวิทยาศาสตร์จากการตรวจสอบข้อมูลในเชิงรับ (Reactive) ไปสู่การวิเคราะห์และสื่อสารข้อมูลในเชิงรุก (Proactive & Analytical Role) รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการวิเคราะห์หลักฐานทางบัญชีที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี ดังนั้น องค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญ คือ “โมเดลความสัมพันธ์เชิงระบบของบัญชีนิติวิทยาศาสตร์กับระบบสารสนเทศทางการบัญชี” ซึ่งประกอบด้วย 3 แกนหลัก ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis) ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ตรวจสอบความผิดปกติ ประเมินความเสี่ยง และสร้างองค์ความรู้จากข้อมูล เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Integration) ประกอบด้วย บูรณาการระบบและฐานข้อมูล ใช้เครื่องมือดิจิทัล และ AI วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก และรักษาความปลอดภัยข้อมูล และการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ (Forensic Reporting) ประกอบด้วย จัดทำรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ นำเสนอหลักฐานที่น่าเชื่อถือ สนับสนุนการตัดสินใจ สร้างความโปร่งใสและตรวจสอบได้

โดยทั้ง 3 องค์ประกอบทำงานร่วมกันเพื่อยกระดับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

สรุป

จากผลการศึกษาพบว่า หลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์และระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางในจังหวัดปทุมธานีโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยธุรกิจให้ความสำคัญกับการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์และความปลอดภัยของระบบมากที่สุด นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์เชิงอนุมานพบว่า การวิเคราะห์หลักฐานทางการบัญชี การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ มีอิทธิพลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยเฉพาะ “การรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์” เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการสื่อสารข้อมูลที่มีความถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีบทบาทสำคัญต่อประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ขณะที่การตรวจสอบทุจริตไม่พบอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแสดงถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงบทบาทของบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ในยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 องค์กรควรส่งเสริมการนำหลักการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในเชิงระบบ โดยเฉพาะการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานเชิงนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อยกระดับคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้มีความถูกต้อง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 องค์กรควรพัฒนาและลงทุนในเทคโนโลยีดิจิทัลที่สนับสนุนระบบสารสนเทศทางการบัญชี เช่น ระบบวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) หรือระบบตรวจจับความผิดปกติ (Fraud Detection System) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูลและลดความเสี่ยงทางบัญชี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งถัดไป

2.1 ควรศึกษาตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น ระบบควบคุมภายใน วัฒนธรรมองค์กร หรือความสามารถของบุคลากรด้านบัญชี เพื่อขยายความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ หรือในพื้นที่อื่น เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการวิจัย และพัฒนาเป็นโมเดลเชิงทั่วไป (Generalizable Model) ในระดับประเทศ

เอกสารอ้างอิง

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2564). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS.* กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2565). รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2565. สสว.

Bhasin, M. L. (2007). Forensic accounting: A new paradigm for niche consulting. *The Chartered Accountant.* 55(7), 1000–1010.

Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). (2013). *Internal control—Integrated framework*. COSO.

Crumbley, D. L., Heitger, L. E., & Smith, G. S. (2015). *Forensic and investigative accounting* (7th ed.). CCH.

DeLone, W. H., & McLean, E. R. (2003). The DeLone and McLean model of information systems success: A ten-year update. *Journal of Management Information Systems.* 19(4), 9–30. https://doi.org/10.1080/07421222.2003.11045748

Grande, E. U., Estébanez, R. P., & Colomina, C. M. (2011). The impact of accounting information systems (AIS) on performance measures: Empirical evidence in Spanish SMEs. *The International Journal of Digital Accounting Research*. 11, 25–43. https://doi.org/10.4192/1577-8517-v11_2

Hopwood, W. S., Leiner, J. J., & Young, G. R. (2012). *Forensic accounting and fraud examination* (2nd ed.). McGraw-Hill.

Kranacher, M.-J., Riley, R. A., Jr., & Wells, J. T. (2010). *Forensic accounting and fraud examination*. John Wiley & Sons.

Laudon, K. C., & Laudon, J. P. (2020). *Management information systems: Managing the digital firm* (16th ed.). Pearson.

Okoye, E. I., & Gbegi, D. O. (2013). Forensic accounting: A tool for fraud detection and prevention in the public sector. (A study of selected ministries in Kogi State). *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*. 3(3), 1–19.

Rezaee, Z. (2005). Causes, consequences, and deterence of financial statement fraud. *Critical Perspectives on Accounting*. 16(3), 277–298. https://doi.org/10.1016/S1045-2354(03)00072-8

Romney, M. B., & Steinbart, P. J. (2018). *Accounting information systems* (14th ed.). Pearson.

Singleton, T. W., & Singleton, A. J. (2010). *Fraud auditing and forensic accounting* (4th ed.). Wiley.

Soudani, S. N. (2012). The usefulness of an accounting information system for effective organizational performance. *International Journal of Economics and Finance*. 4(5), 136–145. https://doi.org/10.5539/ijef.v4n5p136

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row.